

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

24 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru și Ghenadie Nicolaev,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Anenii Noi din 31 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, declarat de inculpatul

Morei Anatol Dorin, născut la 01 iulie 1978, originar și domiciliat mun. Chișinău, str. C. Brîncuși 123.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.11.2013 - 31.12.2014;

Instanța de apel: 3101.2015 - 06.03.2015;

Instanța de recurs: 16.09.2015 - 24.02.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 31 decembrie 2014, Anatol Morei, a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 228 lit. d) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, în sumă de 8000 lei;

- în baza art. 335 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 400 unități convenționale, în sumă de 8000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții și a efectua activitate în domeniul administrării întreprinderilor pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale în sumă de 10000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții și a efectua activitate în domeniul administrării întreprinderilor pe un termen de 4 ani.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că A. Morei fiind administratorul ÎI „Hristicean Tatiana” înregistrată la Camera Înregistrării de Stat pe lîngă Ministerul Justiției la 24 martie 1999, a obținut conform actului de confirmare a perimetrului minier nr. 457 din 12 octombrie 2007 și actului Comisiei de Stat a Ministerului Ecologiei din 21 septembrie 2007, dreptul de valorificare

industrială a sectorului de subsol cu zăcămint de nisip-prundiș „Chirca II”, amplasat la 2,5 km nord-vest de s. Chirca, r-nul Anenii Noi.

Acționînd în vederea obținerii unui beneficiu personal, cu intenție directă contrar prevederilor art. 14 alin (3) lit. a) Codul subsolului nr. 1511-XII din 15 iunie 1993 și art. 39 lit. a) Codul subsolului nr. 3-XVI din 02 februarie 2009, conform căruia „...beneficiarii subsolului sînt obligați să asigure folosirea rațională și complexă a resurselor lui în corespundere cu proiectele și schemele tehnologice...”, a permis efectuarea lucrărilor de decopertare și dobîndire ilegală a zăcămintului mineral în afara limitelor prevăzute de perimetrul minier pe suprafață totală de 2085 m.

Conform raportului cu privire la cercetarea suprafeței zăcămintului, efectuat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a R. Moldova din 04 august 2011, de pe teritoriul dat a fost extras zăcămint nisip-prundiș în volum de 14595 m³, în sumă totală de 978913 lei.

Tot el, Morei Anatol fiind administratorul ÎI „Hristicean Tatiana”, înregistrată la Camera Înregistrării de Stat pe lîngă Ministerul Justiției la 24 martie 1999, în perioada de timp a anilor 2007-2011 a admis extragerea zăcămintului mineral de nisip-prundiș în volum de 14595 m³ de pe suprafața de 2085 m, în afara limitelor perimetrului minier acordat întreprinderii conform actului de confirmare a perimetrului minier nr. 457 la 12 octombrie 2007 și actului Comisiei de Stat a Ministerului Ecologiei din 21 septembrie 2007 de transmitere pentru valorificare industrială a sectorului explorat suplimentar al zăcămintului de nisip-prundiș „Chirca II”, s. Chirca, r-nul Anenii Noi.

Volumul extras nefiind declarat în dările de seamă anuale prezentate Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale a R. Moldova.

Conform raportului cu privire la cercetarea suprafeței zăcămintului, efectuat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a R. Moldova din 04 august 2011, prejudiciul cauzat mediului prin extragerea ilegală a zăcămintului constituie 978913 lei.

3. Avocatul V. Avramov în numele inculpatului A. Morei, a contestat cu apel sentința, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare.

În susținerea cerințelor, apărarea a invocat, că probele puse la baza sentinței de condamnare nu dovedesc vinovăția lui A. Morei în săvîrșirea infracțiunii imputate, astfel prima instanță le-a dat o apreciere greșită, motiv pentru care se impune reaprecierea probelor respective și achitarea inculpatului.

În acest context, apărarea a menționat, că în ședința de judecată întru combaterea probei aduse de acuzare și confirmării faptului că coordonatele au fost greșit stabilite de utilajul electronic folosit de Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a R. Moldova, a fost prezentată scrisoarea eliberată de Institutul Național de Metrologie a R. Moldova care a confirmat că Aparatul model Garmin GPSMAP 76 CS, este destinat în domeniul turistic, pentru călătorii pedestre sau cu bicicleta, cu automobilul sau cu vase acvatice.

Conform declarației producătorului (destinației sale), acest aparat (adică mijloc de măsurare), nu întrunește calități de mijloc de măsurare legală și respectiv nu poate fi folosit ca mijloc de măsurare în domeniul public.

Prima instanță, a apreciat greșit proba prezentată și nu a stabilit pentru acest caz cum, de ce, și cu a cui permisiune organele abilitate foloseau în interes public echipamentul de măsurare care dă o eroare de până la 30 metri.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, a fost respins ca nefondat apelul apărării, cu menținerea sentinței fără modificări.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat, că prima instanță în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului A. Morei, în baza art. art. 228 lit. d), 335 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în temeiul art. 84 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, în sumă de 10000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita funcții și a efectua activitate în domeniul administrării întreprinderilor pe un termen de 4 ani.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că vinovăția inculpatului s-a confirmat prin declarațiile martorilor A. Gotca, V. Cuznițov, V. Doloșcan; specialistului M. Tonu; raportul cu privire la cercetarea suprafeței zăcămîntului, efectuat de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale a R. Moldova din 04 august 2011, prin care se constată, că prejudiciul cauzat mediului prin extragerea ilegală a zăcămîntului constituie 978913 lei (f.d. 55, vol. I).

Sușinerile apărării, precum că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunilor imputate, în opinia instanței de apel, nu echivalează cu achitarea acestuia, devreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevante în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunilor respective de către A. Morei, iar versiunea înaintată de inculpat nu are bază probatorie și a fost corect calificată de instanța de apel, ca o metodă de apărare.

La fel, instanța de apel a enunțat, că scrisoarea eliberată de Institutul Național de Metrologie, la care se face trimitere în cererea de apel, în sensul apărării, nu constituie probă, ce-l dezvinovățește pe inculpat, deoarece, după cum se arată și în sentință, conform art. 11 din Legea metrologiei nr. 647 din 17 noiembrie 1995, se supun controlului metrologic legal mijloacele de măsurare utilizate în măsurări din domeniile de interes public, ce țin de sănătatea și siguranța populației, ordinea publică, protecția mediului, etc.

Totodată, în art. 12 alin. (2) din acest act normativ se prevede, că lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal specifică măsurările efectuate în domeniile de interes public menționate la art. 11 alin. (1), categoriile și sortimentele de mijloace de măsurare utilizate în aceste măsurări, modalitățile de control metrologic aplicabile fiecărui sortiment, precum și intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive. Lista menționată se aprobă de către autoritatea centrală de metrologie și se publică în Monitorul Oficial în vigoare din 12 noiembrie 2012, doar din acest moment aparatele de măsurare de model GPRS urmează să fie supuse controlului metrologic.

În același context, instanța de apel a specificat, că este corectă concluzia primei instanțe privind starea de fapt stabilită și privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul A. Morei și semnele componenței de infracțiune în baza art. 228 lit. d) Cod penal, - încălcarea cerințelor de protecție a zăcămintelor minerale, soldate cu urmări grave; art. 335 alin. (1) Cod penal, - folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu în interes material dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a menționat, că prima instanță în deplină măsură a ținut cont de prevederile art. art. 61, 75, 84 Cod penal.

5. Inculpatul A. Morei, fără a invoca careva temeii concret din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința sa și în privința ÎI „Hristicean Tatiana”, invocând dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

În acest sens, recurentul a menționat, că nu a dobândit zăcămintul mineral în afara limitelor perimetrului minier, deoarece din cariera de nisip nu s-a extras volumul deplin de zăcăminte minerale, mai mult, instanța de apel menținând hotărârea de condamnare a primei instanțe nu a luat în considerație scrisoarea eliberată de Institutul Național de Metrologie a R. Moldova, prin care a fost confirmat, că aparatul model Garmin GPSMAP 76 CS este destinat în domeniul turistic, pentru călătorii pedestre sau cu bicicleta, cu automobilul sau cu vase acvatice, iar conform declarației producătorului (destinației sale), acest aparat întrunește calități de mijloc de măsurare legală și respectiv nu poate fi folosit în domeniul public.

Tot în acest sens, recurentul a specificat, că instanțele de fond greșit au apreciat critic proba vizată supra, ori, mijlocul de măsurare nominalizat a dat o eroare de pînă la 30 metri.

6. Asupra recursului declarat de inculpat, a depus referință procurorul, solicitînd inadmisibilitatea acestuia, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

7. Examinînd argumentele recursului ordinar declarat de inculpat în raport cu materialele cauzei și ținînd cont de argumentele invocate în referință, Colegiul penal conchide inadmisibilitatea acestuia, reieșind din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute exhaustiv de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat de inculpatul A. Morei, care nu a invocat careva temeii concret de casare a hotărârii contestate, se constată, că în drept, acesta își

întemeiază cererea pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din care rezultă că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând criticile formulate, prin prisma temeiului circumscris cazurilor de casare prevăzut de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs apreciază argumentele invocate de recurent ca fiind nefondate, având în vedere în acest sens următoarele considerente.

La caz, se constată că titularul cererii de recurs critică soluția instanței de apel, de altfel și cea a primei instanțe, din considerentul că instanțele de fond nu au apreciat la justa valoare probatoriul administrat în prezenta cauză penală.

Astfel, în probarea alegațiilor invocate, recurentul a descris în conținutul recursului probe și circumstanțe, care în opinia lui nu au fost apreciate de instanța de apel corect sau au fost apreciate unilateral, creindu-se astfel impresia că instanța este părtinitoare.

Însă, verificând materialele dosarului în raport cu criticele enunțate, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă privitor la menținerea condamnării în privința inculpatului A. Morei în baza art. art. 228 lit. d), 335 alin. (1) Cod penal, ori, în opinia instanței de recurs soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în cauză.

Prin urmare, cu referire la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la adoptarea soluției expuse desfășurat în pct. 4. din prezenta decizie și a cărei redare repetată nu este necesară.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recurs privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, Colegiul penal amintește că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, instanța de recurs nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea condamnării inculpatului privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Mai mult, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapa instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs, ori, în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal.

Autorul recursului invocă, că instanțele au apreciat greșit probele administrate, însă din actele cauzei se constată că instanța de fond și cea de apel le-au creat părților condițiile necesare, cercetînd probele așa cum au fost prezentate de părți și au conchis corect asupra circumstanțelor de fapt ale cauzei, efectuînd o încadrare juridică corectă.

Tot în acest context, Colegiul penal reține că, după cum rezultă din prevederile art. 314 Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată, în procesul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit și sub toate aspectele, probele prezentate de părți, creîndu-le acestora condiții necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, verificînd materialele dosarului, specifică că judecînd apelul instanța a examinat cauza sub toate aspectele, adoptînd o soluție corectă în cauza deferită judecării.

Cît privește critica subsidiară invocată de recurent referitoare la scrisoarea eliberată de Institutul Național de Metrologie, la care s-a făcut trimitere și în cererea de apel, în sensul apărării, Colegiul penal concluzionează, că instanța de apel corect în acest sens a statuat, că scrisoarea vizată nu constituie probă ce-l dezvinovățește pe inculpa, deoarece conform art. 11 din Legea metrologiei nr. 647 din 17 noiembrie 1995, se supun controlului metrologic legal mijloacele de măsurare utilizate în măsurări din domeniile de interes public, ce țin de sănătatea și siguranța populației, ordinea publică, protecția mediului, etc, iar în art. 12 alin. (2) din acest act normativ se prevede, că lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal specifică măsurările efectuate în domeniile de interes public menționate la art. 11 alin. (1), categoriile și sortimentele de mijloace de măsurare utilizate în aceste măsurări, modalitățile de control metrologic aplicabile fiecărui sortiment, precum și intervalul maxim admis între două verificări metrologice succesive. Lista menționată se aprobă de către autoritatea centrală de metrologie și se publică în Monitorul Oficial în vigoare din 12 noiembrie 2012, doar din acest moment aparatele de măsurare de model GPRS urmează să fie supuse controlului metrologic.

În consecință, Colegiul penal apreciază că, instanța de apel a făcut o analiză amplă a probelor acumulate în cauză, argumentînd detaliat respingerea probelor ce au fost administrate în suportul apărării inculpatului.

Astfel, toate probele au primit o apreciere la justa valoare, concluziile făcute de instanța de apel rezultă din materialul factologic acumulat în cauză.

Argumentele recurentului cu privire la aprecierea greșită a probelor nu are nici un suport legal, fiindcă, potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, toate dubiile în probarea învinuirii imputate, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

Față de cele ce preced, Colegiul penal amintește că aceste motive au fost obiectul judecării în instanța de apel, iar materialul probator al cauzei penale dovedește legalitatea temeiurilor de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea hotărârii de condamnare a inculpatului.

Din atare considerente, Colegiul penal menționează că, în cauza deferită judecării, nu au fost admise careva erori de drept, atât de către prima instanță cât și de cea de apel, iar alegațiile recurentului în acest aspect sunt vădit nefondate, neavând nici un suport probator.

Distinct de considerentele enunțate, Colegiul penal remarcă, că nu poate fi reținută solicitarea recurentului referitor la achitarea ÎI „Hristicean Tatiana”, din motiv că este inadmisibilă, ori, potrivit art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs împotriva hotărârii instanței de apel, cu condiția că cerințele acestuia, să privească doar propria situație, inculpatul neavând dreptul de a viza situația altor persoane.

Pe cale de consecință, se reiterează că decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală, argumentată și întemeiată.

În virtutea considerentelor expuse constatînd că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanțele de fond în privința inculpaților, nefiind identificată de instanța de recurs prezența erorilor judiciare prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate sub acest aspect de către titularul cererii de recurs.

8. În corespundere cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Morei Anatol Dorin*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2015, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 martie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev